

Vieraslajit

Espanjansiruetanaroskikset

Espanjansiruetanaroskikset 1.6. alkaen:

- Villähde, Kurenniityntie (kävelytien reunassa Kurenjoentien ja Tuomipihlajantien välissä).
- Villähde, Sammalsuon luonnonsuojelualue, Kukkasjärventieltä Koiskalantielle päin menevän ulkoilureitin varrella.
- Ahtiala, Laitumen leikkialue (Mustikkapolku).

Etanat laitetaan roskiksiin vain suljetuissa astioissa ja kuolleina. Roskisten yhteydessä on ohjeet espanjansiruetanoiden keräämiseen ja niiden erottamiseen kotoperäisistä ja haitattomista etanaloista, kuten ukkoetanasta ja metsäetanasta.

Jättipalsamin kittentäkehikot

Asukkaiden omatoimista jättipalsamin torjuntaa varten 6.6. alkaen kittentäkehikot, joissa ohjeet jättipalsamin tunnistamiseen ja torjuntaan:

- Metsäpelto, Lampipuiston leikkialueen läheisyys, Metsäpellontie.
- Mattilanmäki, Kiveriönkatu 13-15 takana oleva metsä.
- Metsäpelto, Metsäpellonmäen leikkialue, Kuusirinteenkatu–Metsärinteenkatu välinen alue.
- Villähde, Suppalandie, matonpesupaikka.
- Villähde, Kukkasjärventie, matonpesupaikka.
- Kerinkallio, Kerinkallion polku, viljelypalstoille menevän tien varrella.
- Riihelä, Jankkarinkatu, lähellä Ala-Okerointentietä.
- Nastola, Ristolapolulta menevän ulkoilureitin läheisyys.
- Keijupuisto, Kivikatu 2 läheisyys, kävelytien varrella.

Kehikot ovat paikoillaan kesän ajan, niihin ei saa laittaa muita kasveja.

Haitallisista vieraslajeista kertovat maastokyltit

Kyltit esillä 11.5.–18.6. välillä:

- Soltti, Merrasjärven uimarannalta lähtevän ulkoilureitin varrella (Merrasoiantie)
- Karisto, Kariston rantatie, uimarantaa vastapäätä lähtevän ulkoilureitin varrella
- Villähde, Vanhankartanontie päässä, ulkoilureitti, ulkoliikuntapaikka
- Nastola, Kisaharjunpuisto (Vehkosillantie)
- Tapanilan hiihtomaja (Hiihtomajantie 98)
- Likolampi, kuntolaitteiden läheisyydessä, Keskussairaalankatu
- Salpausselällä koirien koulutus alueen päässä olevalla puisella ilmoitustaululla (Suurmäenkatu)
- Renkomäki, Tarolankatu ulkoilureitti varrella
- Ahtiala, Potilanpuiston leikkialue, ulkoilureitti
- Venetsia, Ojastenpellon leikkialue ulkoilureitti (Jaakkolankatu 13)
- Kilpiäinen, Merrasojan puiston leikkialue (Kevätkatu 20)

Tietoa haitallisista vieraskasveista -näyttelyt

Launeen kirjasto 1.–26.3.
Nastolan kirjasto 1.–26.3.
Ahtialan kirjasto 28.3.–16.4.
Liipolan kirjasto 28.3.–16.4.
Renkomäen kirjasto 18.4.–14.5.
Jalkarannan kirjasto 18.4.–14.5.
Kärpäsen kirjasto 19.6.–9.7.
Mukkulan kirjasto 19.6.–9.7.
Lahden kaupunginkirjasto 2.–29.6.
Lahden palvelutori 3.–24.5.

Näyttelyitä

17.–30.3. Taidenäyttely Tapiotar

Näyttelyssä käsitellään Suomen luontoa, vuodenaikoja ja muinaisuskoja. Suomen mytologiassa Tapiotar on metsän jumalatar ja lintujen kantaäiti. Seuraa linnunlaulua Tapiottaren valtakuntaan, joka on sisustettu luontoaiheisilla maalauksilla ja tuunatuilla kierrätyshuonekaluilla. Taiteilijoina Roosa Lehtinen ja Minttu Rastas. Paikka Askotalon C-aula, Askonkatu 9, Lahti. Avajaiset 17.3. klo 17–20. Näyttely avoinna ma-pe klo 10–16.30. Näyttelyn järjestää Askonalue, Inspis ja Kierrätyskeskus Patina.

11.–17.5. Lahti Design Week - WOW-VASTUULLISUUS

Suomen Muotoilusäätiö toteuttaa Lahden kaupungintalolle Fellmanniaan WOW-VASTUULLISUUS näyttelykonaisuuden, jossa nostetaan esille vastuullisuutta luovasta ja osallistavasta näkökulmasta. Näyttelyssä yhdistyy moderni taide, kontrastit ja poimintoja Lahden kaupungin vastuullisuusteoista. Näyttelyaulassa lisäksi mm. Pop-Up kahvila, Ekopellilounge ja osallistava origamitaideteos, johon jokainen kävijä voi halutessaan lisätä oman jälkensä. Lisätietoa www.designfoundation.fi/lahti-design-week-11-17-5/ Tapahtuman toteutuksesta vastaa Suomen Muotoilusäätiö, LAB-ammattikorkeakoulu, Lahden kaupunki, Lahden Seudun Kehitys LADEC ja Lahden visuaalisten taiteiden museo MALVA.

Yhteistyössä:

aluekummi Eija Immonen
Askonalue
Hollolan ympäristöyhdistys ry
Inspis
Kierrätyskeskus Patina
LAB-ammattikorkeakoulu
Lahden kaupunki
Lahden Seudun Kehitys LADEC
Lahden visuaalisten taiteiden museo MALVA
Luontokoulu Kaisla
Luontoturva ky
Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö
Salpausselkä Unesco Global Geopark
Salpausselän Luonnonystävät ry
Salpausselän Samoojat ry
Suomen Muotoilusäätiö

Lisää luontoretkiä ja tapahtumia löydät Menofoista ja yhdistysten kotisivuilta.

Tietoa Lahden seudun luonnosta:
www.lahdenseudunluonto.fi

Lahden ympäristöneuvonta
p. 044 416 27 62
ymparisto@lahti.fi

www.lahti.fi

Lahti

LUONTORETKIÄ LAHDEN SEUDULLA

Kevät–kesä 2023

Lahti

Ympäristöaiheisiä
näyttelyitä,
teemaviikkoja
ja muita
ympäristö-
tapahtumia!

Maaliskuu

Su 12.3. klo 10–14
Hiihtoretki Kymijärvelle
Kokoonnutaan Karisman P-paikalla klo 10 ja hiihdetään yhdessä Kymijärvi päästä päähän. Maasto on tasainen ja hiihtotahti leppoisa, joten rohkeasti mukaan. Puolivälissä keitellään nokipannukahvit, omaa evästä voi ottaa mukaan. Jos sää ei salli hiihtoa, kävellään retki rantaa pitkin. Ilmoittaudu maksuttoman kahvitarjoilun takia vetäjälle. Retken vetää ja lisätietoja antaa Leo Ketola p. 040 756 84 44. Retken järjestää Salpausselän Samoojat ry.

Noin ke 15.3. klo 19
alkaen Pöllöretki
Lähdetään sään salliessa kimppekyydein pöllöiseen paikkaan. Lähtö noin klo 19 kimppekyydein Heinsuon koulun (ent. Hollolan yläkoulun) P-paikalta, Terveystie10. Oppaana Senja Hynninen. Huom! Sopiva sää määrittää retkipäivän, varmista ajankohta soittamalla hyvissä ajoin etukäteen yhteyshenkilölle Matti Laurilalle p. 040 595 31 47. Retken järjestää Hollolan ympäristöyhdistys ry ja Salpausselän Luonnonystävät ry.

Ke 22.3. MAAILMAN VESIPÄIVÄ
www.worldwaterday.org/

La 25.3. klo 20.30–21.30
EARTH HOUR
www.wwf.fi/earthhour/
Earth Hour on maailmanlaajuinen ympäristötapahtuma ja kansanliike, jossa näytämme valomerkin luonnon ja ilmaston puolesta. Sammuuta valot ja sähkölaitteet ja olet mukana tapahtumassa!

To 30.3. klo 17–19
Tulen ja Tikkojen teemoilla Viuhassa
Lähtö Ojakorven Metsätien P-paikka. Kuljemme Viuhan luonnonsuojelualueen vanhojen lahopuisten metsien polkuja. Kaarlammen laavulla teemme tulet ja kokeilemme miltä tulen piirtäminen tuntuu. Voimme kuulla tikkoja keväisillä soidinhuudoillaan ja lahopuita rumuttamassa. Reitti on n.3 km ja melko helppokulkuinen. Otathan mukaan lämmintä juotavaa ja halutessasi tulisteluevät. Ohjaajalla on tarjota istuinaluset ja piirustusvälineet lainaksi. Ohjaajana luonto-ohjaajaopiskelija Miila Loot, p. 044 237 68 74. Retken järjestää Luontokoulu Kaisla.

Huhtikuu

13.4.–15.6. MILJOONA ROSKAPUSSIA -kampanja
Tule mukaan Ylen Miljoona roskapussia -kampanjaan! Kampanjan tavoite on innostaa ihmiset keräämään ympäristöstä miljoona pussillista roskia pois. Kaikki kampanja-aikana kerätyt roskapussit kannattaa raportoida Ylen kampanjasivulle *www.yle.fi/miljoonaroskapussia*, jossa voi seurata reaaliajassa kerättyjen roskapussien määrää.

Ma 17.4. Klo 17–19
Hyinen hurmio Vähä-Tiilijärvellä
Lähtö Vähä-Tiilijärvenkuja 2, Hollola. Sinulle, jolle oma hyvinvointisi on tärkeä ja kylmä kutsuu. Retkellä lämmitämme lihaksemme n.1,5 tunnin kävelyllä Järvien kierroksen maisemissa. Kävelyn jälkeen pulahdamme uimaan Vähä-Tiilijärven uimarannalla. Kylmävesiuinti rauhoittaa, voimaannuttaa ja saa kehomme mielihyvähormonit liikkeelle, auttaen esim. stressinhallinnassa. Tavoitteena hyvä, voimaantunut ja rauhoittunut olo ja ehkä uuden harrastuksen löytyminen. Pukeudu lämpimästi. Mukaan tarvitset uimapuvun, pyyhkeen ja lämmintä juotavaa. Pipo on ehdottaman tärkeä ja jos sinulla on uintiin sopivia tossuja/sukkia, ota mukaasi. Ohjaajana luonto-ohjaaja opiskelija Miila Loot, p. 044 237 68 74. Retken järjestää Luontokoulu Kaisla.

Ti 18.4. klo 17–18.30
Miljoonan roskapussin talkoot Sairaalanmäellä
Tule talkoisiin osallistumaan Ylen Miljoona roskapussia -kampanjaan! Tavataan Sairaalanmäen roskapihtilainaaamalla klo 17 ja kerätään muovipussilliset roskia lähimaastosta. Ota oma käytetty muovipussi mukaan, paikan päältä saat hanskat tai roskapihdin lainaksi. Lopuksi palataan alkupisteeseen, merkitään kerätyt pussit kampanjasivulle ja nautitaan pientä talkoomuonitusta. Yhteyshenkilö Sari Knuuti p. 050 387 87 35. Talkoot järjestää Lahden kaupunki.

Su 23.4. klo 10–13
Linturetki Hollolan Sairakkalanjärvelle.
Lähtö klo 10 kimppekyydein Heinsuon koulun (ent. Hollolan yläkoulun) P-paikalta, Terveystie 10 ja Lahden Pikku-Vesijärven vesiurkujen viereiseltä parkkipaikalta klo 9.45. Retken kesto 3 h. Oppaana Senja Hynninen. Yhteyshenkilö Matti Laurila p. 040 595 31 47. Retken järjestää Salpausselän luonnonystävät ry ja Hollolan ympäristöyhdistys ry.

Toukokuu

Toukokuun ensimmäisillä viikoilla lahtelaiset asukkaat ja yhdistykset järjestävät yleisten alueiden siivoustalkoita eri asuinalueilla. Seuraa alueesi tiedustusta ja tule talkoilemaan yhteinen lähiympäristö siistiin kuntoon! Voit myös itse järjestää yleisten alueiden talkoot, ohjeet *www.lahti.fi/talkoot*

Ke 3.5. klo 18–19
Mustankallion hautausmaan ympäristön lenkki
Nähtävänä lenkillä mm. hieno suuri kallio, jolta upea näkymä kaupunkiin ja vaihtelevaa metsää suppamaastossa. Lähtö klo 18 Mustankallion kap-pelin parkkipaikalta, Huhtakatu 25, 15140 Lahti. Retken järjestää ja oppaana toimii aluekummi Eija Immonen p. 050 300 14 81.

Pe 5.–su 14.5. PYÖRÄILYVIKKO
pyorailyvuosi.fi/pyorailyviikko/
Pyöräilyviikkoa poljetaan pääteemalla "Pyöräpysäköinti - oikea ratkaisu oikeaan paikkaan". Pääteemalla kiinnitetään huomio pyöräpysäköintiin, sen laatuun, määrään, sijoitteluun ja käytettyvyyteen.

Pe 12.5. klo 14–17
Talkoot Päätymätön marjamaa -taideteoksella
Hoidetaan yhdessä vuonna 2022 istutetun Anna-Lea Kopperin ympäristötaideteoksen marjapensaita ympäristöineen. Teos sijaitsee Mukkulasa Merrasojan puistossa, Kevätkatu 22 kohdalla. Tarvittavat työkalut ja pienimuotoista talkoomuonitusta paikan päällä. Talkoiden yhteyshenkilö Sari Knuuti p. 050 387 8735. Talkoot järjestää Lahden kaupunki.

La 13.5. klo 10–12
Luontojoogaa Radiomäellä (säävaraus)
Rentouttavaa joogaa metsäisissä tunnelmissa Radiomäellä. Tapaaminen Radiomäellä Mastolan parkkipaikalla klo 10. Tehdään kevyt hatha-joogaharjoitus. Meditatiivisessa joogassa voit virittyä kuuntelemaan omaa kehoasi. Yksinkertaiset liikkeet seuraavat hengityksen tahtia, ja ehkä myös metsän puita. Tervetuloa ihmettelemään metsän rauhaa. Otathan oman joogamaton mukaasi. Paikkoja on rajoitetusti, metsäjooga on maksuton. Ilmoittautuminen Pirjo Kuikka, *pkpirjokuikka@gmail.com* maanantaihin 8.5. mennessä. Ohjaajana Ulla Viljanen, SJL-joogaopettaja. Tervetuloa! Retken järjestää Salpausselän Samoojat ry.

Ke 17.5. klo 17–18.30
Miljoonan roskapussin talkoot Mukkulan kartanonpuistossa
Tule talkoisiin osallistumaan Ylen Miljoona roskapussia -kampanjaan! Tavataan Mukkulan kartanonpuiston roskapihtilainaaamalla klo 17 ja kerätään muovipussilliset roskia lähimaastosta. Ota oma käytetty muovipussi mukaan, paikan päältä saat hanskat tai roskapihdin lainaksi. Lopuksi palataan alkupisteeseen, merkitään kerätyt pussit kampanjasivulle ja nautitaan pientä talkoomuonitusta. Yhteyshenkilö Sari Knuuti p. 050 387 87 35. Talkoot järjestää Lahden kaupunki.

Ma 22.5. klo 16–17
OSBU-hyönteishotellin avajaiset Mukkulan palstaviljelyalueella
Tervetuloa OSBU-hyönteishotelliin avajaisiin Mukkulan jousiampumaradan palstaviljelyalueelle (Ritämäen puistotie). Tilaisuudessa täytetään yhdessä hotellia ja tutustutaan hotelliin mahdollisiin hyönteisasukkaisiin. Mukana myös palstaviljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja. Tilaisuudessa pientä avajaistarjoilua. Tervetuloa! Yhteyshenkilö Sari Knuuti, p. 050 387 87 35. Tilaisuuden järjestää Lahden kaupunki.

To 25.5. klo 16–17
OSBU-hyönteishotellin avajaiset Kerinkallion palstaviljelyalueella
Tervetuloa OSBU-hyönteishotelliin avajaisiin Kerinkallion palstaviljelyalueelle (Jalavakatu-Kerinkallion polku). Tilaisuudessa täytetään yhdessä hotellia ja tutustutaan hotelliin mahdollisiin hyönteisasukkaisiin. Mukana myös palstaviljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja. Tilaisuudessa pientä avajaistarjoilua. Tervetuloa! Yhteyshenkilö Sari Knuuti, p. 050 387 87 35. Tilaisuuden järjestää Lahden kaupunki.

Pe 26.5. klo 16–17
OSBU-hyönteishotellin avajaiset Tonttilan palstaviljelyalueella
Tervetuloa OSBU-hyönteishotelliin avajaisiin Tonttilan palstaviljelyalueelle (Ristkarinkatu). Tilaisuudessa täytetään yhdessä hotellia ja tutustutaan hotelliin mahdollisiin hyönteisasukkaisiin. Mukana myös palstaviljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja. Tilaisuudessa pientä avajaistarjoilua. Tervetuloa! Yhteyshenkilö Sari Knuuti, p. 050 387 87 35. Tilaisuuden järjestää Lahden kaupunki.

La 27.5. klo 10–13
Retki monimuotoisiin metsiin
Retki suuntautuu Nastolan Rauhaniemen luonnonsuojelualueelle ja Hevosniemen virkistysalueelle. Lähtö retkelle klo 10 Hevosniemen uimarannan

pysäköintipaikalta, Hevosniementie, Nastola. Lisätietoja *salpausselanluonnonystavat@gmail.com* tai Markku Lehtinen p. 045 783 11 405. Retken järjestää Salpausselän Luonnonystävät ry ja Hollolan ympäristöyhdistys ry.

Ma 29.5. klo 16–17
OSBU-hyönteishotellin avajaiset Vanhankartanonpellonpuistossa
Tervetuloa OSBU-hyönteishotelliin avajaisiin Villähteelle Vanhankartanonpellonpuistoon. Tilaisuudessa täytetään yhdessä hotellia ja tutustutaan hotelliin mahdollisiin hyönteisasukkaisiin. Mukana myös Villähteen kyläyhdistyksen edustajia. Tilaisuudessa pientä avajaistarjoilua. Tervetuloa! Yhteyshenkilö Sari Knuuti, p. 050 387 87 35. Tilaisuuden järjestää Lahden kaupunki.

Ti 30.5. klo 16.30–18
Retki Launeen puistoon
Tutustuminen Launeen puistoon ja etenkin sen kasvillisuuteen. Kierrämme puulajipuistoa sekä ihastelemme toivottavasti kirsikkapuiden kukintaa. Samalla kuulemme Launeen puiston tulevista suunnitelmista. Kokoonumispaikka on Perhepuiston isolla katoksella klo 16.30. Tapahtuman järjestää Lahden kaupunki.

Kesäkuu

Ma 5.6. MAAILMAN YMPÄRISTÖPÄIVÄ
Maailman ympäristöpäivä on vuodesta 1972 alkaen 5. kesäkuuta järjestetty Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman vuosipäivä, jolloin kiinnitetään huomiota ympäristökysymyksiin. Teemapäivän kotisivu *www.worldenvironmentday.global*

5.–11.6. PÄIJÄT-HÄMEEN YMPÄRISTÖVIKKO
Ympäristöviikkoa vietetään jo 27. kertaa ja nyt mukana on koko Päijät-Häme! Vuoden 2023 teemana on "Kestävä elämäntapa". Yhteyshenkilö Sari Knuuti p. 050 387 87 35. Lisätietoa teemaviikosta *www.ymparistoviikko.fi*

5.–11.6. VESIJÄRVIVIKKO
Vesijärvisäätiö täyttää 15 vuotta keväällä 2023. Vesijärviviikolla luvassa on monimuotoinen kattaus vesistöaiheisia tapahtumia viikon aikana. Yhteyshenkilö Anna Hakala, p. 040 551 64 66. Vesijärvi-viikon järjestää Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö. Lisätietoa *www.vesjarvi.fi*

Ke 7.6. klo 17–19
Renkomäen luontopolun avajaiset
Tule opastetulle kierrokselle tutustumaan Renkomäen luontoon muinaisen jäätikköjen sulkeossa. Reitin pituus on noin 2 kilometriä ja se kulkee pääosin helpossa kangasmaastossa. Paikalle kannattaa saapua julkisilla tai kävellen, sillä kohteessa ei ole virallista pysäköintiä. Linja-autopysäkki sijaitsee Tarolankadun alussa, josta on noin 200 metrin kävely luontopolun alkupisteeseen. Renkomäen luontopolku toteutettiin vuoden 2022 OSBU-hankeena yhteistyössä Lahden kaupungin ja Salpausselkä Unesco Global Geoparkin kanssa. Lisätietoja metsäsuunnittelija Maiju Moilanen, p. 044 481 67 99, *maiju.moilanen@lahti.fi*. Retken järjestää Lahden kaupunki ja Salpausselkä Unesco Global Geopark.

La 10.6. klo 7
alkaen Mennään kuuntelemaan Linnaistensuota
Kesäaamun kuunteluretki Linnaistensuolle. Koontuminen Korvenrannantie 262 parkkipaikalla klo 7. Retken järjestäjää Salpausselän Samoojat ry.

La 17.6. klo 9–17
Perinteinen Vesijärven ympäripyöräily
Lähtö klo 9 Pikku-Vesijärven parkkipaikalta (Jalkarannantie) ja paluu n. klo 17. Matka 80 km, huoltoauto kulkee mukana. Ilmoittautuminen paikan päällä. Tiedustelut Timo Suojanen p. 050 524 59 51. Retken toteuttaa Lahden Kalevan kuntojaosto.

Su 18.6. klo 12-
Luonnonkukkien päivän retki Paimelan Kullerolehtoon
Paimelan Kullerolehto on Luonnonperintösäätiön kohde. Lähtö kimppekyydein Heinsuon koulun (ent. Hollolan yläkoulun) P-paikalta klo 12 ja Lahden Pikku-Vesijärven vesiurkujen viereiseltä parkkipaikalta klo 12.15. Oppaana ainakin yhteyshenkilö Matti Laurila p. 040 595 31 47.

Retken järjestää Hollolan ympäristöyhdistys ry ja Salpausselän Luonnonystävät ry.

Ti 27.6. klo 9–12
Radiomäen pienen niityn hoitotalkoot
Tapaamispaikka Radio- ja tv-museo Mastolan sisäänkäynnin edusta, Radiomäenkatu 37, 15100 Lahti. Kunnostetaan yhdessä pientä, kasvillisuudeltaan arvokasta niittyaluetta Radiomäellä. Paikalta löytyy tarvittavat työkalut (viikatteet, haravat ja hanskat). Tarjolla mehua ja pullaa. Yhteyshenkilö luonnonsuojeluvälvoja Mia Honkanen, p. 050 559 40 53. Talkoot järjestää Lahden ympäristöpalvelut.